

[Svět a jeho orientovanost]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1998](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1998](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 15. 3. 1998
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 15. 3. 1998

[Svět a jeho orientovanost]

Když si objasníme, že svět, v němž žijeme (a ostatně svět, který vůbec obývají živé bytosti, tedy ještě velmi dávno předtím, než se vůbec objevil člověk na naší planetě), je mnohostranně a mnohosemálně orientován (tedy nejen prostorově, a nejen časově), pak se nám stane zřejmým, že zkoumání pozice, funkce a vůbec povahy „toho pravého“ (a tedy i pravdy) na úrovni nám známé jako nejvyšší (tedy lidské) může mnohé objasnit, ale nesmí být důvodem pro redukci samotného problému „toho pravého“ (a tedy i pravdy) na lidský svět, na svět (a rovinu) lidských bytostí. Konkrétně to znamená, že pro strukturu světa vcelku je charakteristické, že v sobě obsahuje vedle momentů setrvačnosti (tzv. zákonitostí) také momenty kontingence, přesněji snad momenty předem nerozhodnutých „rozcestí“, na nichž je situace po setrvačnostní (zákonitostní) stránce natolik vyvážená, že se může uplatnit moment „toho pravého“ (a ovšem i „toho nepravého“, nesprávného, mylného, falešného).

(Písek, 980315-1.)